

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum,
Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam
Secularium quam Religiosorum**

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

68. Eleemosynas largas dare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

SIGNVM LXVIII.

Eleemosynas dare largas seu munificum esse
in pauperes, misericordia opera obire, egen-
tium inopiam subleuare, & mendi-
citatem multorum pasce-

re.

Christus. Non solum misericordiae affectu
ostendit erga eos, qui morbis spirituali-
bus laborabant, sed etiam in eos qui corporalib.
morbis affligebantur calamitatibus.

*Mar. mise-
reor super
turbam.
Matt. mi-
sertus le-
prosi.*

S. Paulus: qui in conuertendis animabus ad
Christum totus erat, adeo vt ab Euangelij pra-
dicatione, ne baptizandi quidem causa se distra-
heretur, tamen collectis faciendis serio in-
teribat, seu & inducebat & colligebat, & ad fra-
trem egentes perferebat, ex multorum colla-
tione factam collectam scio collectas pecu-
nias, ad eas inquam saepe fideles in Ep.horta-
tur, eas aliquando ipsemet Hierosolymam de-
ferebat.

*Act. 17.
Cor. 16.*

1. Cor. vlt.

Alexander V. Pont. munificencia in paupe-
rum tanta fuit reliqua quoque vita, vt se perio-
dum quendam dicere soleret, deuitem Epi-
scopum, pauperem cardinalem, mendicam
munificem.

*V. Sur. to. 4
de Ludo. &
Episcopo
Tolesano.
Anno 1309.*

Andreas ille Fisulanus Episcopus ita fuit be-
nignus & liberalis in pauperes, vt omnes nomi-
nate descriptos haberet, nec eos sine lacrymis aspi-
cere possset.

*Anno fer-
me 1316.*

Chryf. Elee 5. Antoninus ab Engenio 4. ad Florentinam
mosy. esse o- thedrum compulsus, ingruente pestilentia
mnium ctos, & tabidos vltro visebat, solabatur, recu-
quisstuosif- adducto etiam secum iumento, medicamen-
simam. nusto: ita etiam profusa in pauperes erat libe-
S. Paulinus tate, vt ne tribus quidem panibus, quos
Epi. 81. 20 mi solos habebat, pepercerit, quanquam
cat pau- quidem cum scœnore, eadem enim arca
peres ani- to pane eoque admodum candido statim
marum no- ra est.
strarum
patronos.

Greg. 13. 6. S. Gregorius XIII. Pont. Max. vt ante
quot. annis Episcopus esset, aut cardinalis, quidquid in
aureorum riis sumptibus detrahebat, id pauperibus
70. millia diosis è suo patrimonio suppeditabat: in
in genos e- quam ex iis magistratibus, siue, vt vocantur
rogabat ciis, quæ gerebat in vrbe, auctiores aliqui
Roma, &c. ditus vel stipendia est consecutus, post
Vab. quam idem promotus est ad Cardinalatum (quo
turpe est, dem tempore vt sapiens œconomus, vt
audire con- stos pro ratione illius dignitatis reditu
cubinas, ca- tute compensabat) tot Christianæ
baltos & tis edidit argumenta, vt materia scribitur
canes deuo- copiosæ historiæ non defuerit. Vt
rare patri- Spica, ex hac spicæ plures, è pluribus
monium cis magni prouentus erumpunt, ita
Christi, in- alia ex aliis plurima continenter
iuriatem- ad plurimos ad ipsas ciuitates, ad
porum ho- ad regna, siue Schismatica, siue
minum cu- manabant, vt viri cordati, qui sub
piditate fice tanto clauum regebant Ecclesiæ
quass. tum insignibus verba illa Psalmi adscribere
& disper- sperfit dedit pauperibus, iustitia eius man-
sum.
V. locum
de semina-
riis.

III. *faculi.* Tantum certe pecuniæ diuersis tem-
 poribus est ab eo adolescentibus, siue Romã
 alio ad studia litterarum confluentibus e-
 rit, ut præter ipsam quæ permagna fuit,
 seminaria insumptam, summa peruenerit ad
 centena millia aureorum. Decies item
 centena millia pauperibus virginibus (inter quas
 et nobiles collocandis in matrimonium cu-
 rantur. Nemini vero qui in aliquas vel pauper-
 um, vel morbi, vel captiuitatis (etiam Turcicæ)
 manus incidisset, viscera illa misericordiæ vn-
 de clausit, cui aptissime illud quadrabat: *Quis
 matris & ego non infirmor.* Baron. (Anno Chri-
 stianitatis 1775.) agens de Soteris Pape erga egenos Ec-
 clesiæ munificentiâ, addit Greg. XIII. incompa-
 rabile studium in iuandis pauperibus non so-
 lum omnibus & mendicis & honesto præsertim
 in quibus Romæ agentibus, sed & longe positis
 in quibusque causa pietatis extorribus, toto plane
 Christiano orbe spectatum fuisse, adeo ut nulla
 Comincia fuerit, quam eius effusa largitas non
 iam feruenter, quæ etiam ad Antipodas penetrarit:
 Ut ait, memorabilis munificentia ex publicis
 omnibus accurate summa collecta, meruit ex
 ita ut consulto, præclaro gloriæ monumento in
 templo vna cum statua omnium votis publice
 ad mandatum, digno plane omnium, patris atque
 eius elogio, quod inter alia hæc verba in mar-
 mure habet incisa: *Sestertium octingenties singu-
 laris beneficentiâ in egenos distributum.* Est ho-
 rum summa vices centena millia aureo-

*P. Anto.
 possidemus
 in appara-
 tu sacro.*

7. *Paulus* Diac. scribit à *Symmacho* Papa de missum vnde se alere possent Episcopi canici, qui suis eiekti sedibus in Sardinia bant. *Humericus* namque Rex Vandalorum Episcopos Africa expulit, *Thrasamundem* tem 225.

8. Liqueat ex Epistolis *Gregorij* magni pontifici Rom. semper curæ fuerit, in illis totius orbis regionibus, egentes subleuare, & benigne iis facere. Ob id demus esse cunctis nationibus vel remotis hospitales ædes cum suis redditibus antiquis temporibus, ita vt neque domus neque Indis & Æthiopibus desit.

V. Theo.

Bozium de

notis Eccle-

siæ li. 5. c. 2.

Et trium-

phum virt.

de premiis

Eleemos.

Cramerius

li. 23.

2. de offi. c.

28.

9. Immo *Leo* 4. urbem condidit in qua in quam se olim tuto recipere possent quæ sita insula, aut aliunde metu Sarracenorum fugissent.

10. *S. Bignus* Cardinalis & Episcopus *Craco* discedens An. 1455. facultates suas omnes & studiosis adolescentibus, & Academiis, & Monasteriis (propinquis præsertim) testamento legauit, &c.

11. Cum *S. Ambrosius* omnia sua pauperibus distet, & necessitate adactus etiam mysticæ vasa, vt captiuos redimeret, confregisset: *Necessitates aliorum quantum possumus interdum etiam plusquam possumus: multo magis animas, quam aurum seruare domino, qui sine auro sit Apostolos, & Ecclesias sine auro congregauit. Ecclesia habet non vt seruet sed vt erogat & seruet in necessitatibus.*

12. Tale aurum S. Martyr Laurentius Domi- 2. Par. 36.
 referuauit, à quo cum quærentur thesauri 4. Reg. 24.
 promisit se demonstraturum sequenti 25. Aurum
 numerosissimos pauperum greges produxit, in obgidio-
 interrogatus vbi essent thesauri quos promise- ne seruans
 ostendit pauperes, dicens, hi sunt thesauri Ec- id amisit.
 ces, & vere thesauri, in quibus Christus est, in
 quibus Christi fides est, &c.
 13. S. Benedictus, cum videret prouinciam in Greg. 2.
 fame grauiter laborare, omnia quæ Dial. c. 28.
 in monasterio reperire potuit, pauperibus ero-
 gavit.
 14. S. Gregorius cum pecunias omnes & ve-
 stes, quas domi habebat pauperibus dedisset, 10. Diacon.
 et ceterum etiam vas & scutellam, quod vnum li. 1. c. 10.
 manserat, pauperibus dari iussit, dicens, malle
 nihil habere quam pauperes sine consolatione
 mirere.
 15. Quoties pauperes mirarentur effulam li-
 bertatem Sancti Ioannis Eleemosynarij, ipse
 respondit: Frater nondum pro te sanguinem
 effudit, sicut mandauit mihi Dominus meus Chri-
 stus.
 16. S. Paulinus, teste eodem Gregorio (2. Dial.
 1. c. 10.) cum omnia sua in captiuorum redemptione
 pauperum sustentationem impendisset, ad
 manum se in mancipium vendidit, vt filium
 cuiusdam seruitute eximeret. Hinc pro- Lib. 2. de
 uer aquitanicus ait: S. Paulinus ingentia prædia, vit. cont.
 que fuerant sua, vendita, pauperibus erogauit. cap. 9.
 S. Martinus omnia bona sua aut parentibus reliquit,
 & vendita pauperibus erogauit. Tales ac tanti
 viri

*Venenum
diuitiarū
desperatā
Clero im-
posuit pla-
gam.*

viri (qui volentes esse Christi discipuli re-
ciauerunt omnibus, quæ habebant) non
possessores, sed vt procuratores, facultate
Ecclesiæ possidebant. Et idcirco scientes mi-
liud esse res Ecclesiæ, nisi vota fidelium,
peccatorum & patrimonia pauperum, non
vendicarunt in suos vsus vt proprias, sed vt
mendatas pauperibus diuiserunt. Quod
Ecclesia, cum omnibus nihil habentibus
habet commune. Eis qui militant Deo fugi-
ex toto corde sunt diuitiæ, quas qui ha-
volunt, sine labore non quærunt, sine
cultate non inueniunt, sine cura non ser-
sine anxia delectatione non possident, sine
lore non perdunt. Quem possidendi de-
ambitio, Deum, qui possidet omnia,
creauit expedita mente possideat, & in-
bebit quæcunque habere sancte desiderat,
prosp. Episc.

*Hom. 67. in
Matt.*

17. Olim vna Ecclesia Constantinopoli

*Hom. 33.
ad pop. ant.*

tempore Ioannis Chrysostomi, quorundam
tra tria millia virginum & viduarum præter ali-
diuos, egrotos, leprosos, incarceratos, aduenas, quæ-
bum & indumenta præbebat.

Luc. 14.

18. Legimus etiam Imperatores, Ro-
summos Pontifices, Episcopos, & alios
auctoritatis & Sanctitatis Viros tantam
curam pauperum, vt etiam ad mensam suam
hibuerint, & iisdem cibus quibus se, eos par-
iuxta CHRISTI præceptum: Cam-
prandium voca pauperes, debiles, claud-
cæcos, & beatus eris, quia non habent rem-

tibi, retribuetur autem tibi in resurrectione
 forum.

Sanct. Augustinus (sequens Sanct. Am- *Possidius*
 ita, teste Possidio, munificus atque profu- *c. 24.*

uit, ut cum deessent eroganda pecunia, Ec-
 cliaz vasa frangi atque conflari iuberet, pretium
 eorum in vsum distraheret indigentium.

modo erga suos sanguine cōiunctos se gef-
 narrat ita Possidius: *Nec suos consanguineos, Cap. vlt.*

proposito vel extra constitutos in sua vita & morte
 more tractauit. Quibus dum adhuc superesset, id si

fuit, quod & ceteris erogauit, non ut diuitias habe-
 sed ut aut non, aut minus egerent. Habet idem

hanc auream de auro sententiam (ser. 49. c.
 diuersis): *Non est Episcopi seruare aurum, & re-*

are a se mendicantis manum.

erat eiusdem de auri continentia præclarum

exemplum Ser. 50. de diuers. Leporius quidam

nobilitate sæculari conspicuus, & prædi-

cia sua omnia dimittere cupiens, & pauper

Christi pauperibus August. fratribus Deo

care, non ante eum recepit Augustinus, quam

egatis omnibus bonis, egenum profus red-

em viderit, &c. & suaserat ut de diuitiis eri-

ge monasterium, nec non Xenodochium, &

alicam martyrum.

Absens Aug. cum audisset suos Hipponenses *An. Chr.*

ingruentium malorum metum, in erogatio- *409. Cum*

eleemosynarum refriguisse, scripta epistola *interitus*

ita redarguit: *Non solum non debetis minus fa-*

romani ri-
mebatur
imperij.

opera misericordiae, sed etiam debetis amplius, imperij.

Epist. 138:
soletis. Sicut enim ad loca munitiora festinantius

migrant,

migrant, qui ruinam domus vident contritus parare r
 imminere, sic corda Christiana, quanto magis sanctifi
 mundi huius ruinam, crebrescentibus tribulatio etum
 propinquare, tanto magis debent bona, que in tiora iu
 condere disponebant, in thesaurum coelestem, tibi re
 celeritate transferre, vt si aliquis humanus cogno
 derit, gaudeat qui de loco ruinoso emigravit, si tui vic
 nihil tale fuerit subsecutum, non contristetur, quous feru
 doque moriturus immortalis Domino ad quem vult. Cu
 est bona propria commendauit. Hæc Aug. cum tæ S. Ba
 & orbis excidium timeretur. oration

Cap. 8.

20. Sulp. de S. Martino scribit, eum aperti
 occurrenti, cum nihil præter chlamydem tibus
 indutus erat, haberet (pecuniam enim fame
 mnem in pauperes erogarat) dimidium m
 mydis impertiuisse, quo Christum ipsum partii
 tum fuisse nocturno visu cognouit. Nam vulne
 stus ei per visum oblatu dixit: *Martinus ad* am spir
techumenus hac me veste contexit. erulos.

21. Card. Baron. inquit Tom. 4. Annal. dignan
 Christi 367. magna animi nostri voluptas depe
 ctum est, quod his ferme diebus cum hec orum,
 da exhiberemus S. D. N. Clemens Papa VII. idum
 primo sui Pontificatus exordio, inter alia propo
 ciplinam Ecclesiasticam componendam incincti
 rime instituta, quo cæteris hospitalitatis am gra
 pauperes beneficentiæ exemplo prætorum
 quotidiana illi mensæ tredecim ex ipfis m oper
 instituto parari solitæ adiecit alteram, præbat, h
 naculum suum, pauperibus peregrinis pttens,
 mum, è remioribus regionibus in vrbem dit Ger
 fluentibus in singulos dies parandam, è S. Basi

pare referta dapibus, iisdem sacro ritu ex mo-
sanctificatus, sedens ipse arbiter continentia,
etumque adhibens, pretiosiora quæque ac
iora iubet afferri pauperum mensæ, viliori-
sibi retentis ac modicis, tanto solum iudica-
ignos honore Dei seruos, ipsos pauperes
militi vicem agentes, Vicarius ipse Christi &
us seruorum Dei.

Cum fames grassaretur Cæsareæ Cappa-
S. Basil. ait Greg. Naz. Orat. in laudem Ba-
oratione sua & cohortatione locupletum hor-
apertis facit, quod est in scriptura: *Cibum
entibus frangit panibusque pauperes satiat, alitq;
fame atque esurientes animas implet bonis. Quo
idem modo? neque enim ad laudis cumulum
parui momenti est. Nam cum eos, quos fa-
vulnerauerat in vnum coegisset, nonnullos
spiritum ægre trahentes, viros, fœminas,
erulos, senes omnem ætatem commiseratio-
nam, omnia ciborum genera, quibus fa-
dePELLI solet, corrogans atque ollas pulmen-
orum, salisque nostratis opsonij, atque ad le-
dum famem pauperum accommodari ple-
proponens, ac deinde Christi, qui linteo
cinctus discipulorum, pedes lauare nequa-
am grauabatur, ministerium incitans, simulq;
orum siue conseruorum suorum ad eam
opera vtens, corpora pauperum animasque
abat, honorem cum necessari o alimento con-
tens, ac dolorem eorum vtrinque leuans &c.
Germanus eiusdem Basilij Gregorius Nyse-
S. Basiliam etiam ipsum patrimonium tum in
paupe-*

Ioan. 13o

Orat. in lau-
dem Basilij.

pauperes erogasse. Cum, inquit, fames alibi
 grauis & seua tam ipsam urbem in qua habitabat
 quam omnem vrbi subditam regionem affligeret,
 ditis suis pradiis & possessionibus, atque pecunia
 alimenta conuersis, cum etiam rarum esset, vrbes
 valde sibi prouidissent & instructi essent, ea
 mensam & victum pertinent sibi conficere, &
 ditare possent, ille per omne tempus famis, cum
 vndique confluere, tum iuuentutem vrbanam
 alere perseverarit. adeo vt etiam Iudeorum liber-
 tatis benignitatis & liberalitatis ex aquo particeps
 ceret.

*Epist. 4. ad
 rusticum.*

23. S. Exuperius (ait S. Hieron.) Tolosa-
 copus, viduæ Sareptensis imitator esurien-
 scit alios, & ore pallente ieiunijs fame tor-
 aliena, omnemque substantiam Christi
 bus erogauit. Nihil illo ditius qui corpus
 mini canistro vimineo, sanguinem pat-
 vitro, qui auaritiam eiecit è templo, qui
 funiculo & increpatione cathedras vendentes

Matt. 21.

columbas, id est, dona Spirit. S. mensasque
 uertit mammonæ, & nummulariorum
 perfit, vt domus Dei, domus vocetur orationis
 & non latronum spelunca.

Bib. 7. c. 25.

24. Prædicatur à Socrate Attici Episcopi
 stant. erga pauperes munificentia, idem que
 tat eiusdem Epistolam ad Calliopium Ecci-
 Nicænæ presbyterum, cum ei dedit aureos
 gandos in pauperes, qua præcepit illorum
 perum habendam esse potissimum rationem
 mendicare erubescunt, addens nec ab accip-
 egentes esse excludendos hæreticos cū opus

ent natura necessariis: Certior, scribit, equidem,
 illis sunt infinitos in vestra vrbe fame opprimi, piorum
 erogare elemosyna: cum infinitos dico intelligo mul-
 tudinem, cuius certum numerum ostendere nequeo.
 nam igitur numerum pecunie ipse ab eo accepi,
 cuius largitus & quasi plena manu, ijs qui eas pro-
 ducunt administrant suppeditat, vsuque venit vt nonnulli
 premantur, quo alij qui opes habent, eas
 minime istis largiuntur, penitus explorati sint,
 frater charissime, istos trecentos aureos à me ac-
 ceperis, easque in pauperes vti volueris impende. Ve-
 niam in eos conferre, non qui ventris causa, quasi
 creaturam per totum vita tempus mendicando ex-
 ercent, sed qui mendicare erubescunt. Neque in
 istius parte, vsquam secta vel religionis cuius-
 dam rationem ducas, neque porro respectum ad
 eos qui a nobis in fidei sententia dissentiunt, ha-
 beris, sed in illud vnum incumbas, vt qui fame cru-
 entur eos alimentis subleues. Hactenus Episcopi
 Gregorius Nazianzenus scri-
 bit in pauperes sollicitudo eius monstra-
 in testamento suo pauperibus posthabuit
 cum ita à parentibus fidei commissio-
 nem accepisset hereditatem. in orat. (Baronius
 ad finem Tomo 5.) habita in funere patris,
 oratur de matre sua, quod adeo fuerit erga
 pauperes amore propensa, vt dicere soleret
 ipsam, si licuisset, & filios ad alendos paupe-
 rum distracturam fuisse, ipse vero non fundos
 & domos in pauperes erogauit, sed &
 opes in eorum vsum conuertit. Cum enim
 Adaman-

*Immensa
 erga paupē
 res cura*

Adamantius Rhetor. amicus Gregorium alio
do rogaret dari sibi libros Rhetoricæ faci-
misit ipse quidem illos Gregorius, sed pre-
illorum petiit, scripta ad eum Epistola, in
finem ista facete admodum: *Quod si hæc*

Epist. 11. 9. recte dici videntur, & minime philosophicum
rum pretium postulare, tu mihi pecuniam solu-
tionem autem tuam soluent pauperes.

26. Sylvester I. Pontifex viduarum & Co-
Ioan. Gers. notum, reliquorumque Christi pauperum
mina in codicillo seriatim descripta lecitabat
quem die villo præteriret cuius miseriam
ope non iuuaret.

Metap. 27. Idem ante eum Clementem (Pontifex)
factitasse tradunt, sed ita vt etiam ad longas
regiones transmitteret indigentibus suis
Neminem ex iis quos ad veritatem ab extor-
uerat passus est mendicare, vt qui se ad
iam Christo viuerent, se quoque adiutores
non timerent.

Leontius 28. Cum Ioannes Alexandrinus Patriarcha
Epist. in vi- (elemosynarius dictus) mendico sibi ob-
is SS. PP. facto sex nummos dispensatorem dare iussit
ille acceptis diuertit paululum à via & per
dientium præuertens vestigia, gestu habens
alium mentitus alios sex, non quia non
ceretur, accepit, sed quod talem nactus
datorem, qui etiam deprehensa dolo sit
num subtrahere poscenti nesciret. Et iam
pariastu vso, cum patriarcha duplicatam
niam numerari præcepisset, subclamare
fator in malitiam hominis cœpit. Conuenit

III. Ioannes: *Tace*, inquit, *fili* nam fortasse hic dominus noster Iesus Christus periculum nostrum accersens, ac tandem offensi crebris repetitionibus labibimus misereri. Idem omnia profus quæ habere potuit, etiam lectorum stragula distribuit, et in pauperibus, cumq; pauperes tam profusam libertatem mirarentur, respondebat: *Fratres non sanguinem pro vobis fudi, sicut mandavit mihi Dominus meus Iesus Christus.*

Idem pauperes Dominos suos appellabat, cum à diuite quodam plumeam culcitram domesticam accepisset, ubi primum in ea cubavit, noctem illam totam insomnem egit, identidem ingemiscens, mollius se iacere quam suos dominos: cumque illaxisset culcitram venundavit, pecuniam pauperi erogari mandavit. At quies ille ab emptore redemptam iterum misit, precatus ne munus suum ultra venale haberet, sed eo ipso frui velleret.

Veram dicitis precēs superabat Patriarchæ egenos misericordia, neque vlllo modo Ioannes tenere se potuit quin rursus itidem faceret prius. Diues autem iam secundo recuperatam eidem referri iussit; *Videbimus*, dicens, *nostrum citius defatigabitur, tu vendendo an ego emendo.* Ille hæc modesto admodum risu excipiens: *Deo gratias ago*, inquit, *quod in itinere salubre, pauperi commodum, mihi iudicium.* Itaque quoties id muneris missum sibi accepit, toties vendendum curavit, ut inde dominis suis, id est, Christi pauperibus subveniret, sciens sibi sacculos qui non veterascunt.

29. *Laurentius* Leuita à Decio tyranno
 stione agiturus vt argentum indicaret, quod
 lippum Philippi Augusti filium oim Ecol
 obtulisse constabat, propensa in pauper
 nu, quibus iam dudum erogatum erat,
 hos, inquit, *Philippi argentum depositum*
tur.

Baron. c. 8.

30. *S. Franciscus* ordinis minorum Patet
 iter ageret incidit in hominem, cuius vestit
 ra diutino vsu detrita vix pudenda corporis
 ruerant, & nuditatem eius dolens subfite
 spirauit, ingemuit, frater vero qui illum cor
 batur, inquit: *Quid ita tristaris Pater? et si*
mentis eget, forsan abundat concupiscentia.
Franciscus fraterni erroris non dissimulato
 corrector, iussit protinus, vt ille sua se tuni
 uens pauperem tegat, & quod de ipso
 ram opinatus fuerat, ab eodem veniam ro
 tandem discat nefas esse miserorum motu
 gillare, indigentiam negligere, vel oportet
 vt mantellum meum reddamus, pauperculo
 ipseus est, mutuo enim ipsum accepimus, don
 riorem inuenire contingeret. Socio oblitente
 pro furto mihi reputo à magno elemosin
 imputandum, si hoc quod fero non dede
 gis indigenti.

31. *Paulus I.* Pontifex nunquam malum
 malo reddebat, sed contra malos, à quibus
 saepe iniuria afficiebatur, in bono vincebat
 ctu cum duobus aut tribus familiaribus, cum
 la pauperum ægotantium circuebat, vni
 que eorum & verbis & elemosynis ad re

dam valetudinem cohortatus, carcerem frequenter adibat indeque plerisque ere alieno neperfoluto creditoribus precio liberabat, pueros & viduas circumuentas fraude caudico-tuebatur, & eleemosynis sustentabat.

Leo III. Pontifex ægrotos visere, eosque ad pietatem adhortari, eleemosynas indigentibus tribuere, desperatos consolari & errantes in viam rectam deducere prædicationibus, & adorationibus solebat. Certe si omnes Christiani decet facultates suas conferre ad pauperes erandos, quanto magis eos qui Ecclesiasticis creditus administrant, qui potissimum huic destinari? Hinc boni Clerici cum sibi ipsis necessaria ad victum, & decentia ad statum sumunt, reliqua ita tenuioribus erogant, ut non se ipse putent, sed quod debeant reddere.

Card. Borromei arca eleemosynis pene semper exhausta, quotannis etiam ad multa millia obrata. Neque tamen timebat nouas subueniunt in gratiam pauperum. Quin etiam Oirensem principatum quadringentis autem millibus vendidisset, intra dies viginti quinque omnia in egenos & pia opera contulerat.

SIGNVM LXIX.

Eleemosynas dare Religiosis.

Gregorius, ut legitur in ipsius vita, capitulum 27. tribus millibus ancillis DEI, quas